

Psychische kwetsbaarheid regio Brabant Noordoost-Oost

“Mensen met een psychische kwetsbaarheid in de regio Brabant Noordoost-oost wonen zo veel mogelijk thuis, zijn hierbij zoveel mogelijk zelfredzaam en participeren naar vermogen. De zorg en ondersteuning die iemand hierbij nodig heeft, wordt in samenhang geboden en is herstel-ondersteunend. Daar waar inwoners (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen of het hen niet lukt om op eigen kracht te zorgen voor een dak boven het hoofd, zijn er voldoende passende (tijdelijke) opvangvarianten beschikbaar.”

Uit de Regionale ontwikkelagenda Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid 2020-2023 (oktober, 2020).

De gemeenten in de regio Brabant Noordoost-oost staan voor een beter beleid voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Het onderzoek 'Psychische kwetsbaarheid in Brabant Noordoost-oost' laat zien wat bekend is rond de huidige situatie op het gebied van psychische kwetsbaarheid, het hulp en ondersteuningsaanbod daar omheen en activiteiten op het gebied van inclusie en preventie. Het onderzoek geeft inzicht in de huidige informatiepositie. En de eerste

inhoudelijke resultaten van de nulmeting vormen de basis voor monitoring om de ontwikkelingen rond psychische kwetsbaarheid in de toekomst structureel te blijven volgen.

De opzet van dit onderzoek vormt een drieluik, waarbij gaat zowel om cijfers als het verhaal achter deze cijfers:

1. Cijfers en feiten in de factsheets
2. Rapportage wal en schip groep
3. Rapportage cliënten beschermd wonen

Feiten en cijfers

Rapport 1 Inwoners die tussen wal en schip vallen

Inwoners die tussen wal en schip vallen

Het beeld vanuit expertraadpleging

Rapport 2 Interviews met inwoners die beschermd wonen

Interviews met inwoners die beschermd wonen

Vijf portretten

Feiten en cijfers

Inleiding

Het onderdeel 'Feiten en cijfers' geeft de stand van zaken weer op circa vijftig variabelen op de vijf inhoudelijke thema's van de ontwikkelagenda. Omdat het beleid op veel fronten nog heel recent is, is een deel van de variabelen nog amper gevuld of blijft over het jaar 2020 zelfs helemaal leeg. Bij navolgende metingen is het de ambitie dat deze witte vlekken verdwijnen omdat het aanbod voor opvang, zorg en ondersteuningsaanbod zich uitbreidt. Het onderdeel 'feiten en cijfers' geeft dus ook informatie over de huidige informatiepositie: welke gegevens ontbreken, omdat ze (nog) niet of niet op vergelijkbare wijze worden verzameld of beschikbaar gesteld. Het verschil tussen de informatie die nodig is voor het beleid en de informatie die daadwerkelijk beschikbaar is, toont de verbeterpunten op het gebied van monitoring en daarmee beleidsevaluatie. De factsheets per gemeente (of cluster) bevatten daarnaast inspirerende voorbeelden die laten zien dat er in de regio met passie, creativiteit en overtuiging wordt gewerkt aan het verbeteren van de acceptatie en het vangnet voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

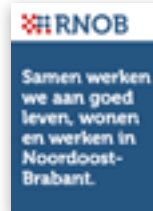
Inspirerend initiatief

De Regio is trots op....

- De gezamenlijke regionale visie en de vele ambities in de Koersnota en Ontwikkelagenda;
- De wijze waarop de ontwikkelagenda tot stand is gekomen met betrokkenheid en waardevolle inbreng van ketenpartners vanuit het sociaal domein, het medische domein én het veiligheidsdomein;
- De ontwikkelagenda is landelijk als goed voorbeeld benoemd als regiovisie voor de doordecentralisatie van Beschermd Wonen.
- Het succesvol doorvoeren van scheiden van wonen en zorg en uniformering van tarieven bij Beschermd Wonen.

- De goede samenwerking met alle gemeenten in de regio voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid;
- Dat de gemeenten in de regio - ook na de doordecentralisatie - gezamenlijk de verantwoordelijkheid willen nemen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, en vertrouwen hebben in dit partnerschap.

Algemene gegevens 2020

Inwoners die zeer eenzaam zijn	10%
Inwoners met hoog risico op angst of depressie	6%
Inwoners met (heel) veel stress in de afgelopen 4 weken	15%
Inwoners met ernstige psychische aandoeningen (EPA) in zorg	0,9%-3,1%*

* Betreft range laagste – hoogste gemeente (2018)

5 thema's van de ontwikkelagenda

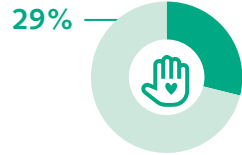
- 1 Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk
- 2 Formele hulp en ondersteuning
- 3 Wonen gaat voor opvang
- 4 Een veilige woonomgeving voor alle inwoners
- 5 Regionaal vangnet

Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk 2020

Vrijwilligerswerk
volwassenen

Aantal mensen
dat gebruik maakt
van dagbesteding

Aantal herstel- en
regiecentra

Aantal preventie-
programma's
algemeen

onbekend

Aantal inloopcentra/
algemene voorzieningen
voor mensen met een
psychische kwetsbaarheid

Bereik van preventieprogramma's
voor kinderen van ouders met
psychische problematiek en/of
verslavingsproblematiek

105
kinderen

103
ouders

Aantal mensen dat gebruik
maakt van inloopcentra/
algemene voorzieningen
voor mensen met een
psychische kwetsbaarheid

Formele hulp en ondersteuning 2020

Aantal mensen met individuele begeleiding vanwege
psychische problematiek

3050

Aantal FACT-teams

6

Clënten van FACT-teams

922

Aantal mensen met een gemeentelijk reïntegratietraject vanwege
psychische kwetsbaarheid

≥ 842

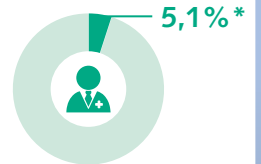
Aantal mensen met een UWV reïntegratietraject vanwege
psychische kwetsbaarheid

≥ 115

Aantal mensen dat gebruik
maakt van ggz totaal (POH
ggz, basis en specialistische
ggz en Wlz ggz)

Aantal mensen
dat gebruikt maakt
van basis ggz
en/of POH ggz

* Betreft cijfers van de Veiligheidsregio Brabant Noord (2018)

Wonen gaat voor opvang 2020

Aantal meldingen
van woonoverlast

Aantal
uithuiszettingen

Aantal uithuiszettingen
wegens huiselijk
geweld

onbekend

Aantal uithuiszettingen
wegens drugs-
problematiek

Een veilige woonomgeving voor alle inwoners 2020

Aantal cliënten
crisisdienst

981

Aantal cliënten Intensive
Home Treatment (IHT)

608

Aantal gebruikers
crisisbedden

236

Aantal meldingen
psychiatrie RAV
ambulance
(personen gezien)

664

Regionaal vangnet 2020

Aantal cliënten bemoeizorg

181

Aantal mensen met Beschermd Wonen met 24-uurs
fysieke aanwezigheid van personeel

157

Aantal mensen met Beschermd Wonen met op afroep
fysieke aanwezigheid van personeel in de nacht

182

Aantal mensen met Wonen met Ondersteuning

87

Aantal dak- en thuisloze personen

693
aanmelders
bij Verdihuis

Psychische kwetsbaarheid regio Brabant Noordoost-Oost

“Mensen met een psychische kwetsbaarheid in de regio Brabant Noordoost-oost wonen zo veel mogelijk thuis, zijn hierbij zoveel mogelijk zelfredzaam en participeren naar vermogen. De zorg en ondersteuning die iemand hierbij nodig heeft, wordt in samenhang geboden en is herstel-ondersteunend. Daar waar inwoners (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen of het hen niet lukt om op eigen kracht te zorgen voor een dak boven het hoofd, zijn er voldoende passende (tijdelijke) opvangvarianten beschikbaar.”

Uit de Regionale ontwikkelagenda Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid 2020-2023 (oktober, 2020).

De gemeenten in de regio Brabant Noordoost-oost staan voor een beter beleid voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Het onderzoek 'Psychische kwetsbaarheid in Brabant Noordoost-oost' laat zien wat bekend is rond de huidige situatie op het gebied van psychische kwetsbaarheid, het hulp en ondersteuningsaanbod daar omheen en activiteiten op het gebied van inclusie en preventie. Het onderzoek geeft inzicht in de huidige informatiepositie. En de eerste

inhoudelijke resultaten van de nulmeting vormen de basis voor monitoring om de ontwikkelingen rond psychische kwetsbaarheid in de toekomst structureel te blijven volgen.

De opzet van dit onderzoek vormt een drieluik, waarbij gaat zowel om cijfers als het verhaal achter deze cijfers:

1. Cijfers en feiten in de factsheets
2. Rapportage wal en schip groep
3. Rapportage cliënten beschermd wonen

Feiten en cijfers

Rapport 1 Inwoners die tussen wal en schip vallen

Inwoners die tussen wal en schip vallen

Het beeld vanuit expertraadpleging

Rapport 2 Interviews met inwoners die beschermd wonen

Interviews met inwoners die beschermd wonen

Vijf portretten

Feiten en cijfers

Inleiding

Het onderdeel 'Feiten en cijfers' geeft de stand van zaken weer op circa vijftig variabelen op de vijf inhoudelijke thema's van de ontwikkelagenda. Omdat het beleid op veel fronten nog heel recent is, is een deel van de variabelen nog amper gevuld of blijft over het jaar 2020 zelfs helemaal leeg. Bij navolgende metingen is het de ambitie dat deze witte vlekken verdwijnen omdat het aanbod voor opvang, zorg en ondersteuningsaanbod zich uitbreidt. Het onderdeel 'feiten en cijfers' geeft dus ook informatie over de huidige informatiepositie: welke gegevens ontbreken, omdat ze (nog) niet of niet op vergelijkbare wijze worden verzameld of beschikbaar gesteld. Het verschil tussen de informatie die nodig is voor het beleid en de informatie die daadwerkelijk beschikbaar is, toont de verbeterpunten op het gebied van monitoring en daarmee beleidsevaluatie. De factsheets per gemeente (of cluster) bevatten daarnaast inspirerende voorbeelden die laten zien dat er in de regio met passie, creativiteit en overtuiging wordt gewerkt aan het verbeteren van de acceptatie en het vangnet voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Inspirerend initiatief

Maashorst is trots op...

Het 'Netwerk van Voorzieningen' (NVV). NVV is een pilot van wijkgericht werken die een laagdrempelige ingang biedt voor lichte en zwaardere vragen van inwoners. Het initiatief werkt met wijkondersteuners. Zij zijn zo zichtbaar mogelijk in de buurten en leggen verbindingen met en tussen bewoners. Deze zijn betrokken in een actieve klankbordgroep. De aanpak van problemen is vraaggericht en wordt zo mogelijk opgelost door inzet van vrijwilligers, burens en naastbetrokkenen. Diverse organisaties werken samen binnen de NVV, waardoor vragen van alle niveaus kunnen worden opgepakt.

Ondertekening Netwerk van Voorzieningen pilot wijkgericht werken

Op 17 juli 2020, 9:00 - 12:00 uur
 Uden | GZ Drie Brabants, Brabantzorg, Area, DNG Welzijn en gemeente Uden hebben dinsdagmiddag de samenwerkingsovereenkomst Netwerk van Voorzieningen, pilot wijkgericht werken, ondertekend. In deze overeenkomst staat dat partijen de komende twee jaar intensief met elkaar gaan samenwerken in Medie, Begroot Vrijhuis en Oelispapeel. Door gebruik te maken van elkaar's expertise onderzoeken zij op welke wijze het wijkgericht werken hier het beste vormgegeven kan worden.

In de drie pilot-locaties wordt door de betrokken partijen en wijkondersteuners nauw samen gewerkt en zijn er initiatieven om een vernieuwende manier van een wijkgericht aanpak binnen het sociaal domein te ontwikkelen. Het project focust vooral op wijkondersteuners te ondersteunen met al hun vragen op terrein van ondersteuning, zorg en wonen. Hoe beter de omgeving van bewoners is ingericht, hoe minder individueel maatwerk en individuele ondersteuning zij nodig hebben om zelfredzaam te zijn en te blijven. Door gebruik te maken van het informele netwerk en het spotten van wijkvoorzieningen, is de verwachting dat de formele ondersteuningsvragen afnemen.

Vernieuwde aanpak
 De bronchomatie van de bestaande bestuursstructuur naar het Netwerk van Voorzieningen is een vernieuwde aanpak waarin, lerend van elkaar, op zoek wordt gegaan naar een vorm die past bij de wijk. De vraag vanuit de wijkbewoners staat centraal. Het is daarbij van belang dat de deelnemende organisaties op basis van gelijkwaardigheid samenwerken en hun bijdrage leveren. De manier om te experimenteren en te innoveren speelt een belangrijke rol. "Systeem de pilot gaan we vast tegen grenzen van bestaand beleid aan. Open en durf om dat vraag om durf en kracht van ons allemaal, maar ik heb daar alle vertrouwen in", aldus wethouder Maarten Prinsloo. De pilot hebben een looptijd van twee jaar, tot aan 1 augustus 2022.

Algemene gegevens 2020

Inwoners die zeer eenzaam zijn	9%
Inwoners met hoog risico op angst of depressie	7%
Inwoners met (heel) veel stress in de afgelopen 4 weken	16%
Inwoners met ernstige psychische aandoeningen (EPA) in zorg	1%* - 1,4%**

* Betreft Landerd (2018) - ** betreft Uden (2018)

5 thema's van de ontwikkelagenda

- 1 Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk
- 2 Formele hulp en ondersteuning
- 3 Wonen gaat voor opvang
- 4 Een veilige woonomgeving voor alle inwoners
- 5 Regionaal vangnet

Een fijne leefomgeving en sociaal netwerk 2020

Vrijwilligerswerk
volwassenen

28%

Aantal mensen
dat gebruik maakt
van dagbesteding

148

Aantal herstel- en
regiecentra

1

Aantal preventie-
programma's
algemeen

onbekend

Aantal inloopcentra/
algemene voorzieningen
voor mensen met een
psychische kwetsbaarheid

4

Bereik van preventieprogramma's
voor kinderen van ouders met
psychische problematiek en/of
verslavingsproblematiek

22
kinderen

27
ouders

(Boekel en
Maashorst)

Aantal mensen dat gebruik
maakt van inloopcentra/
algemene voorzieningen voor
mensen met een psychische
kwetsbaarheid

onbekend

Formele hulp en ondersteuning 2020

Aantal mensen met individuele begeleiding vanwege
psychische problematiek

708

Aantal FACT-teams

1

Cliënten van FACT-teams

187

Aantal mensen met een gemeentelijk reïntegratietraject vanwege
psychische kwetsbaarheid

onbekend

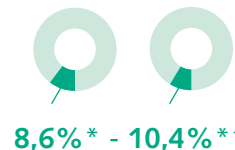

Aantal mensen met een UWV reïntegratietraject vanwege
psychische kwetsbaarheid

onbekend

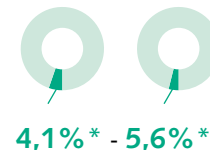

Aantal mensen dat gebruik
maakt van ggz totaal (POH
ggz, basis en specialistische
ggz en Wlz ggz)

8,6%* - 10,4%**

Aantal mensen dat
gebruik maakt van
basis ggz en/of
POH ggz

4,1%* - 5,6%**

*betreft Landerd (2018), ** betreft Uden (2018)

Wonen gaat voor opvang 2020

Aantal meldingen
van woonoverlast

onbekend

Aantal
uithuiszettingen

7

Aantal uithuis-
zettingen wegens
huiselijk geweld

onbekend

Aantal uithuis-
zettingen wegens
drugsproblematiek

onbekend

Een veilige woonomgeving voor alle inwoners 2020

Aantal cliënten
crisisdienst

201

Aantal cliënten Intensive
Home Treatment (IHT)

132

Aantal gebruikers
crisisbedden

24

Aantal meldingen
psychiatrie RAV
ambulance
(personen gezien)

94

Regionaal vangnet 2020

Aantal cliënten bemoeizorg

24

Aantal mensen met Beschermd Wonen met 24-uurs
fysieke aanwezigheid van personeel

14

Aantal mensen met Beschermd Wonen met op afroep
fysieke aanwezigheid van personeel in de nacht

31

Aantal mensen met Wonen met Ondersteuning

28

Aantal dak- en thuisloze personen

96

aanmelders
bij Verdihuis